

Karinthy Ferenc két műsora

SZEMÉLYESEN ÉS MEGJELÉNITVE

A filmgyár műtermében a felvevőgép előtt sárga Zastava áll. Mögötte fekete háttér. Az éjszakai országúti rohanás érzetét fényhatásokkal igyekeznek biztosítani. A volánt a képzeletbeli kanyaroknak, előzőseknek megfelelően Sinkovits Imre forgatja. A mellette levő ülésen Karinthy Ferenc beszél a pesti humorról, arról, hogy szerinte az — akasztófahumor. Bizonyításképpen sok-sok példát hoz fel. Mondandóját így fejezi be: „Az embe-

rek a lövészárokban vicceltek, a hómezőn, a végtelen menetelésben, bombázás közben, az utcán és a pincében, a fronton és a légerekben és azóta is napfényben és viharokban. Egy zseniális biológus talán kimutathatná, hogy aki ilyen helyzetekben is viccelt és tudott a viccen nevetni és nem veszette el a humorát, annak statisztikailag több esélye volt a túlélésre...”

Sinkovits nagyokat nevet a vicceken. Kicsit skizofrén a jelenet, mert áttételesen a saját humorán nevet, ugyanis a Karinthy Ferenc írásaiból — novel-

laiból, karcolataiból — készülő, Földünk és vidéke című filmben, ő személyesíti meg az író. Dobai Vilmos, a forgatókönyv író-rendező úgy csavarta meg a történetet, hogy abban az író és filmi alteregója találkozik egymással...

— Tudom magamról, hogy rossz színész vagyok. Színpadon nem tudom „hozni” a dolgokat, ezért nem először kértem meg Imrét, hogy helyettesítsen — mondja Karinthy Ferenc. És olyan kitűnően csinálja, hogy egyszer majd a privát életben is felhasználom „helyettesítésre”. Őt küldöm el a különböző

megbeszélésekre, írószövegségi ülésekre, miközben én otthon kényelmesen írok és olvasok. Mondhatom, csábító lehetőség!

— Milyen elképzelései vannak Karinthy alakjának megformálásához? — fordulok Sinkovits Imréhez.

— A lényét próbálom megtalálni. Atvenni gondolkodását, humorát, azt a humort, amin még mindig ott csillog valamiféle kamaszos báj. Cini egy megöregedni, elfáradni nem tudó ember. Szeretném, ha játékom ezt tükröznék. Semmi esetre sem valamiféle utánzásra törekszem. Bár — teszi hozzá nevetve — azért időnként kísért, hogy utánozzam a lomha járását!

De most már áruljuk el, miről is van szó tulajdonképpen. Dobai Vilmos rendező erről beszél.

— A televízió szórakoztató osztályának megbízásából Bogáti Péter szerkesztővel együtt kilencvenperces összeállítást készítettünk Karinthy Ferenc különböző írásaiból. Gerincét a Leányfalu és környéke című kötete képezi. Miután Karinthy minden novelláját, karcolatát egyes szám első személyben írta, elkerülhetetlen volt a megszemélyesítése.

— Mi az, amit a rendező-forgatókönyvíró igyekszik pluszként hozzáadni az eredeti írásokhoz?

— Semmivel sem akarok többet, mint amit Karinthy Ferenc mond az élet színeiről, gazdagságáról. Igyekeztem minél több humort — még azt is megmerném kockáztatni, hogy szatírárt — belevinni, hiszen nem utolsósorban az is a célunk, hogy megmutassuk, milyen kötelezettségeink vannak a pesti humorral kapcsolatban. A forgatókönyv készítésénél arra törekedtem, hogy a különböző írásokat egységes történeté fűzzem össze. A rögzítés és a színészi játék szükségképpen viseli is ennek a konzekvenciáit. A technikai megoldás kissé hibrid lesz, ugyanis hagyományos filmtechnikával, elektronikus rögzítéssel és trükkmegoldásokkal készül.

— Sinkovits Imrén kívül kik játszzák a film többi főszerepét?

— Igazi főszereplő csak ő. Rajta kívül harmincnégy epizódszereplőt és közel négyszáz statisztát foglalkoztatunk. Meg kell azonban mondanom, hogy az epizódszereplőket is a színészek élvonalából válogattuk össze. Hogy csak néhányat említsek közülük: Tolnay Klári, Galambos Erzsébet, Berek Kati, Andai Györgyi, Jani Ildikó, Agárdi Gábor, Ráday Imre, Bujtor István, Gellei Kornél.

A sárga Zastavában (Karinthy Ferenc és Sinkovits Imre)

Dobai Vilmos (jobbra) beállítja Tolnay Klári (háttal) jelenetét, amikor is a még ifjú Karinthy megszólítja egy ligeti padon és „tanácsot” kér tőle szerelmi ügyben (a fiatal Karinthy Ferencet Vitay András. Sinkovits Imre fia — balra — játssza) (Sergő András felv.)

